

1. neděle po Narození Páně

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost Ježíše Krista, našeho Pána pro nás narozeného, ať je s vámi se všemi.

Introit: Hospodin dal poznat svoji spásu, zjevil před očima pronárodů svoji spravedlnost, na své milosrdenství se rozpomenul, na svou věrnost domu Izraele. Spatřily všechny dálavy země spásu našeho Boha. (Ž 98,2n)

Milé sestry, milí bratři, vítám vás na bohoslužbě v 1. neděli po Narození Páně. Protipandemická opatření se zpřísnují, ale stále se můžeme scházet. Zpívat však hromadně nemůžeme a proto se i dnes můžeme zaposlouchat do zpěvu z kůru a rozjímat přítom nad vtělením Božího Syna.

Píseň: 282

Modlitba: Všemohoucí Bože, tvůj Syn Ježíš byl přinesen do chrámu a byl nazván slávou Izraele a světlem národů. Dej, ať i my odrážíme ve světě tvoji slávu a předáváme dál tvoji dobrotu a milosrdenství. Vždyť narození tvého Syna je darem tvé lásky ke všem lidem. Dej, abychom tuto lásku uchovali ve víře a dosvědčili světu. Dej nám sílu, ať svůj pozemský domov naplňujeme pokojem a svorností, a jednou nás přijmi do nebeského domova. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a bratra, který v jednotě Ducha svatého s Tebou žije a působí na věky věků. Amen.

1. čtení: Galatským 4,4–7

Píseň: 295

2. čtení: Lukáš 2,22–40

Kázání

Komu přeje současná doba – mladým, nebo starým? Zdá se mi, že na tuto otázku není možné odpovědět zcela jednoznačně. Na jednu stranu se moderní společnost rychle mění, je stále třeba učit se něčemu novému, být přizpůsobivý a zvládat tempo života. Když se starší lidé ucházejí o novou práci, často je to marné. To vše, zdá se, nahrává mladým. Na straně druhé to však ani mladí nemají jednoduché – když hledají zaměstnání oni, je po nich často vyžadována praxe. A navíc při celkovém stárnutí populace mají firmy a další poskytovatelé služeb stále více důvodů ucházet se o přízeň věkově pokročilejší klientely.

A kdo ovládá dění v politice, společnosti nebo třeba v církvi – jsou to muži, nebo ženy? Při zběžném pohledu to vypadá, že v minulosti to byli především muži. Třeba kultura biblických dob byla určována patriarchálními pravidly, ale přesto nacházíme v Písmu příklady pozoruhodných žen. I dnes se zdá, že žen ve vysokých pozic nenajdeme tolik jako mužů. Ovšem kdo ve skutečnosti události ovládal a ovládá, to je věc jiná. Tam už to tak jednoznačně být nemusí...

Na základě biblického svědectví můžeme říci, že v dějinách spásy hrají důležitou úlohu muži i ženy, staří i mladí. Dnešní evangelium nám před oči staví mládí i stáří a jejich setkání v jeruzalémském chrámě. Tam rodiče přinášejí malého Ježíše, aby vykonali to, co vyžadoval Mojžíšův zákon po ženě v případě porodu. Zde šlo navíc o narození prvorozeného syna, který měl, jako ostatně i prvorozená zvířata, náležet Hospodinu a bylo třeba jej tedy vyplatit. Aktivní roli zde hrají ale především lidé věkem zralí a tak to dnes bude hlavně o nich.

Nazaretská rodina se v chrámě setkává se Simeonem – patrně starcem, jehož jméno snad lze přeložit jako „Vyslyšánek“. A vskutku, Simeon se dočkal splnění své touhy. Vidí Spasitele, kterého mu bylo slíbeno spatřit. A nejen vidí, dokonce se jej smí dotýkat. Člověk ještě starozákonního rázu bere do náručí zaslíbeného Mesiáše. Ví, že nyní se už jeho život může spokojeně završit, protože Bůh mu splnil to, po čem tolik toužil. Simeon byl snad starý věkem, ale nikoli duchem. Jeho život se totiž vyznačoval touhou a očekáváním. Nespokojil se s tím, že svět je takový, jaký je, nepropadl ani pesimismu nebo pasivitě. Rozdíl mezi mládím a stářím možná nespočívá ani tak ve věku, jako spíše v přístupu k životu...

Simeon však nehledá řešení u sebe nebo u druhých lidí, neočekává tedy záchranu na základě lidských možností – jeho očekávání jsou upřena k Bohu. Tento muž pod vlivem Božího Ducha vidí hlouběji než ostatní a tak nejen poznává, že Mesiášem je to nenápadné dítě, ale také ve svém chvalo zpěvu oznamuje, kým toto dítě bude pro pohany a pro Izrael. Simeonův zpěv vděčnosti a chvály se podobně jako další chvalo zpěvy z počátku Lukášova evangelia dočkal liturgického využití. Má dodnes své místo v modlitebním životě církve v modlitbě před spaním. Ti, kdo se tímto způsobem modlí, tak každý večer před usnutím pronášejí tato krásná slova vděčnosti a chvály Hospodina.

Simeon, člověk vedený Duchem také ví, že prosazení spásy není jednoduché, a že Spasitel nebude všemi přijímán. A tak ke slovům požehnání přidává také slova, která tento idylický výjev poněkud zakalují. Předpovídá, že z tohoto dítěte budou mít prospěch mnozí jeho soukmenovci, pro jiné ale bude znamenat potíže. A mateřské srdce Mariino se nevyhne bolesti.

Vedle Simeona je tu také další osoba pokročilého věku, tentokrát je to žena, Anna. Prorokyně. I ona je podobně jako Simeon vedena Duchem Božím. Proto také ona poznává, kdo se skrývá v podobě obyčejného dítěte, kterého rodiče přinesli na posvátné místo. Její život je popisován jako velmi zbožný. Tak zbožný, až na nás možná působí poněkud strnule a smutně. Stálé modlitby a půst nejsou v našem evangelickém prostředí zrovna běžnou náboženskou praxí. Přesto je na tomto způsobu prožívání víry něco pozoruhodného a podnětného. V židovství se rozvinula praxe chválit Boha modlitbou při různých běžných úkonech, které nás provázejí během dne. I v křesťanství se přemýšlelo o tom, jakým způsobem se stále modlit, k čemuž přece vyzývá křesťany v Tesalonice už apoštol Pavel. V dějinách se touha po intenzivní modlitbě a rozjímání prosazovala např. v některých řeholních řádech. A také dnes se jistě i mezi běžnými lidmi najdou takoví, kteří na modlitbu nezapomínají. Snad se jedná zvláště o lidi pokročilého věku a především o ženy. Lidé, které již opustila většina sil, kteří již vykonali, co bylo v rodině a v zaměstnání potřeba. Nyní mají prostor, aby se oddávali modlitbám, přimlouvám za druhé, aby se ujali úkolu, na který stačí a kterého je potřeba patrně ještě více než fyzické práce. Lidé možná chatrného těla, ale zdravého a silného ducha. Ducha toužícího, očekávajícího něco dobrého pro druhé, pro svět. V tom může mj. spočívat hodnota stáří. Ti, kteří už podle mnohých nemají co nabídnout, mají ve skutečnosti ve světě svoji nezastupitelnou roli. Úsilí těch, kteří se modlí v kláštrech nebo ve svých domovech je neviditelné, ale nejsou právě oni těmi, kteří hýbou světem? Nedrží svět právě modlitby věrných?

Hodnota stáří však spočívá také v moudrosti, zkušenostech, v nadhledu. A také v ranách, které zralí lidé v životě utrhli. Z těchto poraněných míst může vytrysknout pramen požehnání. A tak vy, kteří jste už něco zažili: sdílejte se svými blízkými v rodinách, ale i s námi ve sboru a v církvi své zkušenosti. Pomáhejte dobrou radou. Varujte před chybami a falešnými cestami. Předávejte svědectví o tom, jak vás Pán Bůh vedl životem. V tom spočívá vaše nezastupitelná úloha. A když se zdá, že vaše slova nezabírají, zkuste zesílit svůj vliv modlitbou.

Píseň: 284,1–6

Přímluvy: Volejme k nebeskému Otci a prosme jej „Pane, smiluj se“.

Bože, tvoje láska je tady pro staré i mladé, pro ženy i muže. Prosíme, abychom se v církvi i v rodinách dokázali navzájem respektovat a projevovat si úctu. Voláme: Pane, smiluj se.

Prosíme za ty, jejichž důstojnost je pošlapávána a jejichž práva nejsou uznávána. Voláme: Pane, smiluj se.
Prosíme za lidi bez domova a na okraji společnosti, za lidi osamocené a přehlížené. Voláme: Pane, smiluj se.
Prosíme za mír ve světě, za zastavení konfliktů a odstranění nenávisti. Voláme: Pane, smiluj se.
Prosíme za ty, kteří nám vládnou, ať své pravomoci využívají v duchu spravedlnosti a moudrosti. Voláme:
Pane, smiluj se.
Prosíme za ty, kteří onemocněli koronavirem a jejichž stav je vážný, i za ty, kteří o ně pečují. Voláme: Pane,
smiluj se.
Prosíme o jednotu tvé církve, abychom jako křesťané dokázali překonávat to, co nás rozděluje. Voláme:
Pane, smiluj se.

A všechny ostatní záležitosti můžeme Bohu předložit v tiché modlitbě.

Volejme společně slovy modlitby Páně: Otče náš...

Píseň: 290

Ohlášky

Poslání: Koloským 3,16

Požehnání: Numeri 6,24–26

Píseň: 299